

Raadsvoorstel

Zaaknummer : 20260512142139

Aan	: Raad van Geertruidenberg
Raadsvergadering	: 9 juli 2026
Agendanummer	:
Onderwerp	: RBL Begrotingswijziging 2026
Portefeuillehouder	: A.M.E.J. van Rooij

Voorstel

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde begrotingswijziging 2026 van het RBL en de aanbiedingsbrief aan de raad.
2. In te stemmen met deze begrotingswijziging;
3. In te stemmen met het opnemen van de herziene bijdrage aan de GR (€ 147.787 naar € 117.998) in de Najaarsnota 2026;
4. In te stemmen met het bijstellen van de baten uit SPUK RMC in de Najaarsnota 2026 naar € 0,-.
5. Geen zienswijze indienen, tenzij u een signaal wilt afgeven.

Samenvatting

De gemeente Geertruidenberg neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant. Onlangs ontvingen we de bijgevoegde begrotingswijziging 2026 van het RBL. Deze is bestuurlijk reeds vastgesteld 26 maart jl. De begrotingswijziging dienen we aan de raad voor een zienswijze voor te leggen.

Inleiding

De gemeente Geertruidenberg neemt deel aan de Gemeenschappelijke Regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten, beter bekend onder de naam Regionaal Bureau Leren (RBL) West-Brabant.

Nieuwe wetgeving (Van School naar Duurzaam Werk) brengt verschillende aanvullende verplichtingen met zich mee voor het RBL. De daaruit voortvloeiende financiële gevolgen zijn onvermijdelijk. Deze worden hieronder verder toegelicht.

Door verschillende oorzaken, die hieronder worden toegelicht, stuurt het RBL ons een begrotingswijziging voor de begroting 2026 van het RBL West-Brabant. Overeenkomstig het bepaalde in artikel 10 van de Gemeenschappelijke Regeling en de wettelijke bepalingen dienen wij de begrotingswijziging voor te leggen aan de gemeenteraad.

Niveaus van samenwerking met het RBL

Alle veertien deelnemende gemeenten hebben hun administratie overgedragen aan het RBL West-Brabant. Binnen deze regeling werken veertien gemeenten samen aan het voorkomen en terugdringen van verzuim en schooluitval. Het RBL werkt op twee niveaus, niveau 1 en 2. Alle veertien gemeenten nemen *niveau 1* af. Dit is de gezamenlijke leerplicht- en doorstroompuntadministratie en de regionale coördinatie van het Doorstroompunt. Vijf gemeenten –Breda, Moerdijk, Drimmelen, Geertruidenberg en Oosterhout – nemen daarnaast óók *niveau 2* af. Dit is de uitvoering van begeleiding en toezicht op leerplicht en kwalificatieplicht voor jongeren van 5 tot 27 jaar.

De speerpunten van het RBL zijn:

- het voorkomen en verminderen van schoolverzuim
- het borgen van het recht op onderwijs
- het terugdringen van voortijdig schoolverlaten

Begrotingswijziging 2026

De begroting 2026 van het RBL is destijds vastgesteld op basis van de inzichten die beschikbaar waren tijdens de reguliere begrotingscyclus. Inmiddels zijn ontwikkelingen op het gebied van financiering,

wetswijzigingen en de uitvoering van leerplicht en het doorstroompunt verder geconcretiseerd. 2026 geldt daardoor als overgangsjaar.

In 2026 verandert de landelijke financieringsstructuur voor Leerplicht en het Doorstroompunt, mede door de invoering van de nieuwe wet Van school naar duurzaam werk (WSDW). In 2025 zijn de details verder uitgewerkt, waardoor de financiële uitgangspunten voor 2026 aanzienlijk wijzigen. Om deze reden wordt nu de Begrotingswijziging 2026 Regionaal Bureau Leren West-Brabant voorgelegd.

Belangrijkste oorzaken van de begrotingswijziging:

1. Ontvlechting van financiering

Vanaf 2026 worden Leerplicht en Doorstroompunt volledig afzonderlijk gefinancierd. *Leerplicht*: via gemeentelijke bijdragen. *Doorstroompunt*: via de SPUK-regeling, met strengere verantwoording. De doelgroep wordt uitgebreid tot 27 jaar, waardoor de SPUK-bijdrage stijgt. VSV-middelen worden alleen nog gebruikt voor VSV-projecten.

Dit heeft voor de gemeente tevens tot gevolg dat we de reeds begrote baten uit de SPUK-bijdrage voor RMC, ad € 65.000, met ingang van 2026 niet meer ontvangen.

2. Overgangsjaar 2026

Door de Wet van school naar duurzaam werk verschuiven MBO-taken naar doorstroomcoaches, maar in de eerste helft van 2026 lagen deze taken nog deels bij leerplicht. Daarom zijn tijdelijk middelen van het Doorstroompunt binnen Leerplicht ingezet, zonder extra gemeentelijke kosten. Vanaf 2027 geldt volledig de nieuwe structuur.

3. Geen reguliere personeelskosten meer via VSV

Vanaf 2026 mogen structurele personeelskosten van doorstroomcoaches niet meer met VSV-geld worden gedekt. VSV blijft een tijdelijke impulsregeling.

4. Geen lokaal maatwerk binnen SPUK

SPUK vereist dat elke jongere in de regio hetzelfde aanbod krijgt, waardoor uniforme regionale inzet noodzakelijk wordt.

5. Actualisatie begroting 2026

Door gewijzigde financiering, hogere SPUK-bijdragen en verschuivingen in lasten en baten wordt de begroting technisch en inhoudelijk aangepast.

6. Bijgestelde indexeringen

Loon- en prijsontwikkelingen uit de septembercirculaire 2024 zijn verwerkt. Omdat het RBL geen reserves heeft, worden hogere kosten volledig aan gemeenten doorbelast. Ook de posten onvoorzien en ziekteverzuim zijn realistischer gemaakt.

Eén en ander heeft tot gevolg dat onze bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Programma Schoolverzuim en Voortijdig Schoolverlaten West-Brabant voor 2026 naar beneden wordt bijgesteld: van het reeds in de begroting opgenomen bedrag van € 147.787 naar € 117.998.

Bijdrage aan maatschappelijke opgave / strategische doelstelling / beoogd (maatschappelijk) effect

Het Regionaal Bureau Leren zet zich in voor het leerrecht van kinderen door schooluitval te verminderen. We bevorderen hiermee kansengelijkheid door de ontwikkeling en toekomst van alle kinderen centraal te stellen. Ook geven we zo alle kinderen een zo goed mogelijke startpositie in de samenleving door scholing, arbeid of het inzetten van hulp/jeugdbegeleiding.

Argumenten

1.1 De raad moet gelet op de gemeenschappelijke regeling in de positie gebracht worden om kennis te nemen van de begrotingswijziging 2026.

In het kader van de nota verbonden partijen dienen gemeenschappelijke regelingen begrotingswijzigingen voor te leggen aan de deelnemende gemeenten. Door het toesturen van de begrotingswijziging 2026 worden gemeenteraden in de positie gebracht iets te vinden van deze begrotingswijziging.

2.1 Wat betekent dit voor de kinderen van Geertruidenberg?

Onder de nieuwe wet kunnen Leerplicht en de regionale partners veel meer preventief en vroegtijdig gaan werken om schooluitval en/of problematische overgang naar werk te voorkomen. Dat levert voor onze

kinderen op: meer individuele begeleiding met vroegtijdige interventies, minder voortijdig schoolverlaten, betere aansluiting op de arbeidsmarkt en grotere kans op een diploma of duurzaam werk.

3.1 De begrotingswijziging 2026 geeft geen aanleiding tot het indienen van een reactie.

We hebben te maken met ontwikkelingen waar we geen invloed op hebben, waaronder nieuwe wetgeving. Daarnaast gaat het om een eenmalige besparing.

Kanttekeningen

2.1 Ontvlechting van financiering

De ontvlechting van financiering kan leiden tot verschuivingen in kosten en verantwoordelijkheden, waardoor gemeenten op termijn extra kosten en administratieve lasten kunnen ervaren. Tegelijkertijd biedt deze ontvlechting de kans om financieringslijnen te verduidelijken, verantwoordelijkheden aan te scherpen en zo efficiënter en doelgerichter te werken.

Financiën

Vanwege het ingaan van de Wet Van School naar Duurzaam Werk is er per 2026 een nieuwe financieringsstructuur. Hierdoor ontvangen wij geen middelen voor RMC meer uit de SPUK. Tevens leidt dit tot een aangepaste begroting vanuit het RBL waarbij onze bijdrage aan het RBL lager wordt.

Bovenstaande wordt als volgt verwerkt in de VJN:

- De oorspronkelijke bijdrage aan het RBL (leerplicht en RMC) stond voor 2026 op € 147.787,- waarvan € 73.893,- begroot op RMC.
- Vanuit deze oude situatie is in de primitieve begroting 2026 nog rekening gehouden met een RMC-bijdrage van € 75.000,-. Begin 2026 is gebleken dat de daadwerkelijke RMC-bijdrage over 2025 € 53.000,- bedroeg. Door de late verstrekking van deze informatie kon dit niet worden bijgesteld in de begroting 2026.
- Leerplicht en RMC worden nu losgetrokken, waardoor alleen de bijdrage aan Leerplicht blijft gelden als totale bijdrage RBL.
- Vanwege bovenstaande redenen wordt de totale bijdrage aan de GR RBL voor 2026 echter niet gehalveerd, maar bijgesteld van € 147.787 naar € 117.998 (voordeel van € 29.789,-);
- De baten uit de SPUK-bijdrage voor RMC voor het oorspronkelijk begrote bedrag van € 75.000,- komt voor 2026 te vervallen (nadeel van € 75.000);
- Dit maakt dat per saldo nog een nadelig restbedrag overblijft van € 45.211,-.

Communicatie

De gemeente doet mee aan een gezamenlijke regeling met dertien andere gemeenten om schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Door nieuwe wetgeving worden leerplicht en het doorstroompunt vanaf 2026 apart gefinancierd en gelden andere regels voor verantwoording. De uiteindelijke financiële gevolgen betekenen een financieel nadelig effect voor de gemeente.

Inclusieve samenleving

Een inclusieve samenleving is een open samenleving waar iedereen ertoe doet en van waarde is ongeacht verschillen of beperkingen. Ieder mens draagt op zijn of haar manier bij aan de samenleving en juist dankzij de verschillen tussen mensen, zo waardevol en betekenisvol! Dat betekent dat iedereen die dat wil volwaardig deel uit kan maken van die samenleving en erbij hoort. In een inclusieve samenleving heeft iedereen dezelfde rechten en dezelfde kansen om zelfstandig mee te doen op alle terreinen van het leven. Dat kan alleen als men rekening met elkaar houdt en geen drempels opwerpt voor de ander om mee te kunnen doen.

N.v.t.

Uitvoering

Na raadsbesluit wordt dit teruggekoppeld aan het RBL.

Bijlagen

Bijlage 1. Begrotingswijziging 2026

Bijlage 2. Aanbiedingsbrief aan de raad

Een ontwerpbesluit bieden wij u hierbij vaststelling aan.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,

de secretaris,

de burgemeester,

J. Donkers

M.M. van Toorenborg

De raad van de gemeente Geertruidenberg;

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg.

Gelet op:

Besluit:

De raad besluit:

1. Kennis te nemen van de bijgevoegde begrotingswijziging 2026 van het RBL en de aanbiedingsbrief aan de raad.
2. In te stemmen met deze begrotingswijziging;
3. In te stemmen met het opnemen van de herziene bijdrage aan de GR (€ 147.787 naar € 117.998) in de Najaarsnota 2026;
4. In te stemmen met het bijstellen van de baten uit SPUK RMC in de Najaarsnota 2026 naar € 0,-.
5. Geen zienswijze indienen, tenzij u een signaal wilt afgeven.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 9 juli 2026,

Geertruidenberg,

de raad voornoemd,

de griffier,

de voorzitter,

G.M. Brunsveld

M.M. van Toorenborg

